

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan popoldne.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo in upravnništvo: Wolfova ulica št. 1/I.
Telefon 213.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Dogodki ob sokolskem zletu v Zagrebu.

Na Vidov dan 1. 1919 se je vršil v Novem Sadu prvi sabor jugoslovenskega sokolstva. Na tem saboru je bila izvršena ob velikem navdušenju vseh prisotnih združenj slovenskega, srbskega in hrvaškega Sokolstva v enoten Savez. Dikogar ni bilo tedaj na saboru, ki bi proti temu protestiral in navdušenje vseh navzočih — okoli 300 delegatov — je bilo velikansko, ko je predjednik sabora proglasil, da je predlog organizacijskega odseka za združenje vseh Sokolov sprejet. Tedaj je bil sprejet tudi predlog, da se vrši prihodnji sator 1. 1924 v Zagrebu. Kakor je bil prvi sabor v zvezi z nastopom in večjo manifestacijo Sokolstva, tako je bil določen tudi za Zagreb večji pokrajinski zlet jugoslovenskega Sokolstva.

Na podlagi teh sklepov sabora, ki so bili obvezni za vso sokolsko organizacijo, se je vršila letošnja prireditev jugoslovenskega Sokolstva v Zagrebu v dneh od 15. do 18. avgusta 1924.

Takrat, ko je bil izvršen ta sklep, je vladala v vseh naših vrstah enotnost in ravno tisti krogi, ki so pozneje iz političnih ozirih izživali v Sokolstvu na Hrvaškem cepitev, so takrat navdušeno sodelovali pri ustvarjanju Jug. Sokolskega Saveza. Ravno z ozirom na ta dejstva more danes jugoslovensko Sokolstvo mirne vesti in možato odklanjati vsa brezvestna očitavanja raznih, Sokolstvu sovražnih časopisov, da se je določil zlet in sabor v Zagrebu na prišlek ali v sodelovanju Pribičevića, Orunašev itd.

Jug. Sokolstvo ni šlo v Zagreb, da služi kakim političnim tendencam bodisi posameznikov ali celih strank, temveč da izvrši to, kar je bila njegova naloga in dolžnost.

Konstatirati moramo pri tem, da so bile vse politične priprave za prireditev v Zagrebu od strani Sokolstva do skrajnosti dostojni in brez najmanjšega izživljanja ter se je izognilo vsaki najmanjši malenkosti, ki bi žalila ali izživala nasprotne Sokolstva. To se je moralo tako izvršiti, ker to zahteva čast Sokolstva.

Ni bilo iste poštenosti ko v sokolskih vrstah tudi v nasprotnem taboru. Že več mesecev pred zletom je časopisje naših nasprotnikov divjalo z najogabnejšimi napadi na Sokolstvo. Tako nizkotne, ostudne in barabske izraze in napade, kakor so jih uporabljali nekateri hrvaški časopisi, slišimo samo med največjimi propalci. V dokaz služijo razni članki v »Hrvat«, »Hrvatski zavestni« itd.

Jug. Sokolstvo je vse te nizkotne izpade, ki so znak velike slabosti, dostojno preziralo ter je odgovorilo na nje samo s tem, da je prišlo v petkrat večjem številu v Zagreb, kakor bi sicer. Ničde od jug. Sokolstva ni šel v Zagreb z namenom pretepanja ali razbijanja. Bilo bi pod sokolsko častjo, da bi hoteli na naše manifestacije s tako nizkotnimi nameni in disciplino v sokolskih vrstah je tako strumna, da onemogoči vsako nesokolsko ponašanje. Nikogar nismo prosili in silili, da naj nas pozdravlja in prisrčno sprejema, ako nas sovražni, ker hinavščine ne trpimo in tudi nikogar nismo silili, da gre v naše vrste, ako ne priznava naših načel. Z vso odločnostjo moramo zavračati vsa-ko podtikanje političnih namenov našega dela v Zagrebu in istotako tudi izražanje dogodkov v Zagrebu v politične svrhe. Izbruhi onemogoče jeze pilane in podkupljene fakinaže, ki je iz zasede napadala in pretepana našo dečo in ženske ter pod zaščito policije in žandarmerije, ki je sicer vestno vršila svojo varstveno službo, izživala na najbolj prosti način pijanji barab, so tako malenkostne, da sploh v poštev ne pridejo, napram oni veličastni povorki jug. Sokolstva, ki je pokazala Zagreb takšen, kakoršen je v resnici. Ona prirčnost in ono navdušenje, s katero je ves Zagreb pozdravljaj jug. Sokolstvo, e znak, da živi Zagreb danes pod velikanskim terorizmom madžaronskih in židovskih plačnikov, ki izrabljajo hrvaštvo v svoje najpodlejšje namene. Z istim terorizmom je hotela ta klika

Pred sestankom Male antante

Beograd, 22. avgusta. Sinoči je obvestil romunski zunanji minister Duca Marinkovića, da bo prišel 27. t. m. v Ljubljano, kjer se bo sestal skupno z Benešem in Marinkovičem. Politični krogi domnevajo, da bi bil to sestanek male antante. Uradni komunikacije notranjega ministrstva objavljajo, da bo dne 26. t. m. odšel Marinković na konferenco društva narodov v Ženevi in da se ob tej priliki sestal na potu z Benešem.

Beograd, 22. avgusta. Na sestanku Marinkovića in Beneša v Ljubljani bo odgovor kakor doznajajo vladni krogi, največ o obrambni zvezi med Francosko in našo državo in da se definitivno določi politika Male antante napram sovjetom. Na sestanku se bo razpravljalo tudi o vprašanju razorožitve Bolgarije in Madžarske. Politični krogi trdijo, da se bodo skoraj pričela v Beogradu pogajanja za priznanje sovjetske Rusije med našimi in sovjetskimi delegati.

Seja vlade.

Beograd, 22. avgusta. Sinoči se je vršila seja ministrskega sveta, kateri je predsedoval podpredsednik dr. Korošec. Vojni minister ni bil navzoč pri seji. Na seji so obravnavali samo manj važna vprašanja. Trgovinski in zunanji minister sta poročala o sklenitvi trgovinske pogodbe z Avstrijo. Finančni minister je poročal o izpremembi v

maksimalnih tarifah. Dalje so na seji reševali popolnoma politična vprašanja, o razgovoru, ki so ga člani vlade imeli z Mačkom. Maček jim je namreč izjavil, da bo HRSS še dalje podpirala vlado. Na seji so tudi sklenili, da se vpliva na Mačeka, da Radić preneha s takimi vprašanji in izzivanjem.

Izjava dr. Mačeka.

Radićevci za vlado. — Zagrebški zlet pa je dr. Mačeku le strankarska prireditve.

Beograd, 22. avgusta. Dr. Maček je sinoči podal novinarjem sledečo izjavo: Prišel sem v Beograd radi nadaljnih zvez z vlado, katero podpira moja stranka. Istočasno pa je moja želja, da se pospešijo nekatere važne stvari, kajti vlada še ni napravila v tem času nobenih izprememb. V Zagrebu je policija še sedaj sestavljena iz Pribičevićevih ljudi. Mi zahtevamo od vlade, da izvrši samo to, kar je sprejela v svoji deklaraciji. Vlada pa ni do sedaj še v nobenem oziru izvedla deklaracije, dasi priznam, da se tudi ni pregrešila proti njej. Mi bi mogli nastopiti proti vladi samo v tem slučaju, ako bi ona šla preko svoje deklaracije. Poznamo vse težkoče Davidovića pri sestavi te vlade in zato smo tudi obzirni in v svojih zahtevah nad vse skromni. Nato je govoril dr. Maček o zagrebškem zletu.

Jugoslovenski Sokol velja v banki Hrvatski za institucijo samostojnih demokratov in njegov zlet v Zagrebu znači le proslavo Pribičevića. Tej proslavi je prisostvovalo tudi nekoliko Davidovičevih pristašev in celo predstavnik vlade. Vendar oni niso vedeli, kaka je stvar. Zlet je bil namreč samo manifestacija.

POPOLNO POLITIČNO ZATIŠJE.

Beograd, 22. avgusta. Politična situacija v Beogradu je danes v popolnem zastoju radi priprav za svečanosti v Peču in Surdulici. V predsedništvu skupščine je bilo nekaj poslancev demokratov, ki so razpravljali o velikih županih, sicer pa je vse mrtvo.

VLADNI DEMANTI.

Beograd, 22. avgusta. Vlada je danes poluradno dementirala vest o svoji ostavki. V svoji izjavi pravi vlada, da so vse vesti o njenem odstopu popolnoma izmišljene in da obstoji posebna organizacija, ki razširja te izmišljene vesti.

DAVIDOVIČEV POVRATEK.

Beograd, 22. avgusta. Sinoči ob 7.40 se je vrnil iz Topole Davidović in prinesel s seboj podpisan ukaz o računskih pregledih glavne kontrole. Danes je Davidović konferiral z Mačkom. Dr. Maček namerava ostati še nekaj dni v Beogradu.

zabraniti pohod jug. Sokolstva v Zagreb. Toda to se ji ni posrečilo in doživela je hud polom.

Zagrebški sokolski zlet je velik predek za Sokolstvo.

V isto vrsto z zagrebško fakinažo se postavlja tudi naše klerikalno časopisje, ki je začelo posnemati nizkoten ton »Hrvatske zastave« in »Hrvat«. Ljudje, ki so imeli vedno polna usta o terorizmu, ko niso bili na vladi, izvršujejo in odobravajo sedaj najbolj nizkoten terorizem jugoslovenskega čuštva. Čestitamo!

KONFERENCA DAVIDOVIĆA S KOROŠCEM IN MAČKOM.

Beograd, 22. avgusta. Predsednik vlade Davidović je danes prišel v predsedništvo vlade in pozval k sebi dr. Korošca in Mačka, s katerimi je dalje časa konferiral o notranji in zunanji situaciji. Davidović je izjavil, da je zelo zadovoljen s sinočnim sklepom vlade, zlasti glede vel. županov. Ukaz o imenovanju velikih županov bo podpisan še danes zvečer. Za jutri pričakuje plenarne seje ministrskega sveta. Po tej seji bo vlada zapustila Beograd in se udeležila svečanosti v Surdulici in Peču.

JOVANOVIĆ JE LAHKO OBOLEL.

Beograd, 22. avgusta. Predsednik skupščine Jovanović je lahko obolel in je radi tega odpovedal svoje potovanje v Surdulico in Peč. Zastopal ga bo v tem času podpredsednik skupščine Bakić. G. Jovanović je odpotoval v Boko Kotorsko.

RADIĆEVCI GROZE...

Beograd, 22. avgusta. Danes dopoldne se je Davidović razgovarjal z Mačkom, ki se je izkazal zelo ožernim. Maček je zelo ogorčen vsled pisanja današnje »Pravde«, ki ostro napada Radića. Maček preti. Politični krogi nestrpno pričakujejo govor Radića, ki ga bo imel danes zvečer v lokalih HRSS v Zagrebu. V tem govoru bo Radić odgovoril Pašiću in »Pravdi«. Izjava Mačeka in pisanje »Hrvat«, ki ostro napada današnjo vlado, vzbujata v opozicijskih krogih upanje, da je pad vlade blizu.

Napet političen položaj v Italiji.

Rim, 22. avgusta. Politični položaj postaja od dne do dne vedno bolj napet. Napetost med opozicijsko in fašistovsko stranko so novi incidenti še bolj poosttrili. Opozicijska stranka se nikakor ni zadovoljila z aretacijo 50 fašistov, ki so v nedeljo do zob oboroženi vpadli med opozicijo, ki bi se sicer mirno razšla. Fašisti so šli celo tako daleč, da je neki fašistovski častnik udaril

karabinerja, ki mu je prepovedal vstop v uredništvo lista »Mondo«. Položaj je poosttrilo tudi to, da so opozicijski poslanci demonstrativno zapustili Frattoto in se niso udeležili Matteottijevega pogreba in sicer v prvi vrsti vsled tega, ker so zvedeli, da se pogreba udeležijo tudi občinski komisar, ki je zagrozen fašist.

Vodja bolgarskih delavcev ubit.

Sofija, 21. avgusta. Včeraj okoli 12. ure je bil v Sofiji ubit vodja bolgarskih delavcev Mihailo Dašin. Na poti domov, ko je šel h kosilu, ga je srečal nek človek, ki je nenadoma potegnil revolver in štirikrat ustrelil na Dašina. Morilec je takoj pobegnil. Da-

šin je bil tajnik delavske stranke in je igral pomembno vlogo v borbi proti Cankovi vladi. Zato trdijo, da je bil morilec najet od Cankova. Današnja številko delavskega lista »Odziv« je dala vlada zapleniti radi poročil o Dašinovem umoru.

KONZULARNA KONVENCIJA Z ITALIJO PODPISANA.

Beograd, 22. avgusta. Sinoči je bila podpisana konzularna konvencija z Italijo. Za našo državo sta konvencijo podpisala dr. Rybaf in Kukić, za Italijo pa Luciooli in Bodrero. V soboto odpotuje italijanska delegacija, ki je sodelovala skupno z našo delegacijo 6 mesecev in 7 dni. Dalnja pogajanja se bodo vršila dne 15. septembra v Benetkah in sicer zlasti o nerešenih vprašanjih prometa in carine.

IZJAVE ITALIJANSKEGA POSLANIKA.

Beograd, 22. avgusta. Italijanski poslanik na našem dvoru general Bodrero je danes po zaključenih konvencijah in po podpisu posebne konzularne konvencije podal novinarjem sledečo izjavo: Jako zadovoljen sem, da so rešena in likvidirana sporna vprašanja med našo državo in Italijo. O vprašanju reciprocitete v zvezi s konzularno konvencijo bomo sklepali v Benetkah. Dalje je Bodrero izjavil, da on za svojo osebo daje garancijo za vzpostavitev prijateljskih in zavezniških odnosov med našo državo in Italijo.

K MATTEOTTIJEVEM POGREBU.

Rim, 22. avgusta. Včeraj dopoldne se je vršel v Fratta Polesine pogreb Matteottijevih zemskih ostankov. Pri pogrebu je bila navzoča tudi njegova žena. Zastopnik opozicije ni bilo, ker so prejšnji večer v znak protesta zapustili Fratta. Poleg množice 15.000 ljudi se je udeležil pogreba tudi bataljon vojaštva z nasajenimi bajoneti ter skupina karabinerjev. V cerkvi je bila maša zadušnica, nakar so truplo prenesli na domače pokopališče in ga položili začasno v gretnico neke ugledne družine v Fratta, ker prostor v Matteottijevi družinski grobnici še ni pripravljen.

IZPLAČANA NAGRADA ZA MATTEOTTIJEVO TRUPLO.

Rim, 22. avgusta. Vodstvo socijalistične stranke je izročilo poveljstvu karabinerjev svoto 25.000 lir, ki jo je svoj čas razpisalo onemu, ki izsledijo Matteottijevo truplo. Truplo pa je našel neki brigadir, ki se je mudil v okolici Riano na lovu.

ZAPLEMBE LISTOV.

Rim, 22. avgusta. Tukajšnji prefekt je včeraj zaplenil list »Informazione di Coll Ronco«. Prefekt v Rovigo je zaplenil »Avanti«. V Rimu je bil danes zaplenjen tednik »Fede«.

POSLANEC DR. WILFAN ODPOTOVAL.

Trst, 22. avgusta. Slovenski poslanec dr. Wilfan je odpotoval na interparlamentarno konferenco v Bern.

POVEČANO ŠTEVILO KARABINERJEV.

Rim, 22. avgusta. Današnja »Tribuna« poroča, da je vlada izdala ukaz, da se zviša število karabinerjev za 5000 mož, tako da bo sedaj štel karabinerski zbor 65.000 mož.

VELIK GOVOR HERRIOTA.

Pariz, 21. avg. Danes popoldne je prišel parlament s svojim delom. Ob treh in deset minut je podal predsednik zbornice Painleve Herriotovo besedo, ki je v svojem govoru izjavil, da je izvršitev Dawesovega načrta zahtevala enoten nastop zaveznikov. Nato je poročal o poteku londonske konference. Med ploskanjem levice je izjavil, da je moral biti Dawesov načrt ali popolnoma odklonjen ali pa sprejet. Francija je rešila mnoge težkoče, ki so ogrožale konferenco. Končno je Herriot zbornico pozval, da se izjavi, če odobrava njegovo delo ali ne. Herriotu so bile prirejene viharne ovacije.

DRŽAVLJANSKA VOJNA NA KITAJSKEM.

Pariz, 21. avg. Italijansko poslanstvo v Pekingu javlja, da je prišlo na Kitajskem do krvave vstaje. Vojska se je razdelila na dva tabora in je državljanska vojna neizogibna. Med Pekingom in Mukdehom je pretrgana vsa zveza. General Vu-Pel-Fu se je proglasil za diktatorja v Pekingu. Proti njemu je nastopil guverner v Mukdenu, ki razpolaga z zelo dobro oboroženimi četami. Pričakuje se, da pride v najkrajšem času do odločilnih bojov.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza, dne 22. avg.

Vrednote:

Srečke: 2 in pol odstot. drž. renta za vojno škodo, denar 119, blago 122. Delnice: a) Denarni zavodi: Ljub. kredit. banka, denar 220, Merkantilna banka, denar 115, Prva hrvaška štedionica, denar 915, blago 917, Slavenska banka, blago 109. — Podjetja: Strojeve tov. in livarne, denar 150, blago 190, Trbov. prem. družba, denar 495, blago 590, Združene papirnice, denar 123, blago 130.

Produkti:

Tramaji monte 4 do 8 frko meja blago 430, tramaji monte 3/3 do 6/3 frko meja blago 430, tramaji 3/4 4/4 4/5 (2/3 morajo biti 4/4) frko meja denar 450, tramaji monte od 4 do 8 m dolžine 3/3 7/9 od 4 do 12 m frko meja en vagon denar 428, blago 432, zaključeno, deske 20 mm od 16 cm npr. 20/25 mm l. in 11. frko meja 600, deske 111, denar 565, temelni 4/8, denar 724, koruza bačka l. par. Ljubljana denar 348, pšenica domača stara frko Ljubljana, denar 425, pšenica nova frko Bačka post, blago 385, koruza bačka frko Ljubljana blago 355, koruza la Plata brutto za netto na potu iz Trsta par. Ljubljana blago 370, ječmen pivovarski 65 kg par. Ljubljana denar 450, rž bačka 75/76 kg frko Ljubljana blago 390, laneno seme frko Ljubljana 1 vagon denar 685, blago 685, zaključeno, krompir domači novi frko tov. post. denar 50, pšenični otrobi debeli frko Ljubljana denar 245, grahovična semenska frko Ljubljana blago 300, pšenična moka »0« frko Ljubljana denar 425, blago 640, prosa po vz. frko Ljubljana blago 337.50, pšenični otrobi drobni frko Ljubljana denar 220. —

Beograd, 22. avgusta. Dunaj 11.38 — 11.45, Curih 15.25, Praha 243—243.90, Pariz 448—449, New York 81, London 366.50—367.25, Italija 360.

Curih, 22. avgusta. Beograd 6.60 (denar), London 24, New York 532.75, Pariz 28.85, Praha 16, Dunaj 74.90, Trst 23.60.

Trst, 22. avgusta. (Predborza.) Zagreb 27.75—27.80, Dunaj 315—317, London 101.50—101.65, New York 22.50—22.55, Pariz 123—123.50, Praha 77.25—77.75, Curih 422—423.50.

Dunaj, 21. avgusta. Beograd 876.50, London 318700, New York 70935, Pariz 3927, Praha 2125, Curih 13925, Trst 3118.

Poslanica vsem bratom in sestram.

Drugi jugoslovanski sokolski sabor, ki smo ga bili sklicali v Zagreb v dnehi 12. do 18. avgusta t. l., je zaključil svoje veliko delo. Ves ogromni material, ki smo ga bili pripravili za odseke in plenem sabora, so bratje delegatje in sestre delegatje predelali s polnim razumevanjem stvari same, z odlično resnostjo in spravo sokolsko stvarnostjo.

Vsem bratom in sestram, ki so kakorkoli sodelovali na saboru in na pokrajinskem zletu, združenim s saborom, izrekamo za sotrudištvo in za obilne materialne žrtve in fizične ter duševne napore svoje priznanje in bratsko zahvalo.

Vseh doseženih uspehov se moramo toliko bolj veseliti, ker smo prepričani, da se začena sedaj za sabor in zletu nova doba še vztrajnejša, zato napornejša in smotnejša dela za prosih in napredek sokolske ideje v naših državah. Vsak, kdor se je udeležil velikih zagrebških sokolskih prireditve, se je vrnil na svoj dom okrepljen, utrjen in dvignjen v sokolski zavesti in prešinjen z neomajno voljo, da hoče še bolj kakor doslej posvetiti vse svoje moralne in fizične moči zmagovitemu in vseosvajajočemu sokolskemu pokretu.

Pošteni in iskreni Zagreb nam je nudil vse, da smo mogli svoje sokolske dolžnosti izpolniti v polni meri in da smo se mogli radovati in navdušiti ob mogočnih izrazih bratske ljubavi, gostoljubnosti in sokolske dostojnosti. Hvala in priznanje Zagrebu.

Kar pa so ostudnega, negostoljubnega in nekulturnega pripravili in nameravali odgovorni in neodgovorni elementi, da onemogočijo, preprečijo in otežijo naše in naših slovanskih bratov in sester delo in bivanje v Zagrebu — vse to se je zrušilo v zalogo njihove sramote, ki ni na lepoto in vzvišenosti našega Zagreba vrgla nobenega madeža. Samo hladnokrvnosti, disciplini in

preudarnosti naših bratov in sester se moramo zahvaliti, da ni težka in neustrašena sokolska pest dala dejanskega zadoščenja žaljeni časti, ampak da smo šli preko vseh insultov in sirovosti z veličastnim preziranjem na dnevni red.

Hvala bratom Čehoslovakom, Poljakom in Rusom, ki so nas obiskali in dvignili naše prireditve v sijaj sokolskega bratstva in slovanske vzajemnosti.

Videli in spoznali so vse v luči resnice, svojo objektivno sodbo so ponesli s seboj, a čuli so tudi naše zagotovilo in mu dali popolno priznanje, da hočemo in moramo samo s svojim ponosnim, samozavestnim, poštenim in čistim sokolskim življenjem premagati vse zapreke, dokler v naši svobodni domovini ne postane meso in kri naše geslo: Kdor Jugoslačen — ta Sokol.

Največje važnosti za Sokolstvo in Slovanstvo so naša zagrebška posvetovanja o osnovanju Slovanske sokolske zveze, ki jo uresniči bližnja bodočnost. V tej gledamo novo veselilo, ki ji bo vihral na čelu sokolski prapor, a pod njim bo zbran ves Slovanski sokolski svet, junaško in bojevito vzravan in pripravljen na pohod v čast, slavo, veličino in zmago vsega Slovanstva in vse ogromne slovanske zemlje.

Sovražnikov se ne bojimo, njih številca ne glejmo.

V pesti sila, v srcu odločnost, v mislih domovina.

Vsi v vrste Sokolstva, vsi na sokolsko delo!

Zdravo!

Starešinstvo Jugoslovanskega Sokolskega Saveza.

V Ljubljani, dne 19. avgusta 1924.

E. Gangl, starosta.

Miroslav Ambrožič, Dr. Riko Fux, načelnik, tajnik.

—rgn:

Problem gospodarskega parlamenta

(Dalje.)

Kakor soglašajo vsa ta lepa pričakovanja, tako se razhajajo mnenja v nejasnih koncepcijah v ustavnopravnem položaju, ki naj ga zavzame gospodarski parlament. Skušajmo razdeliti ta mnenja na tri vrste in oglejmo si njihove načrte.

Najradikalnejša struja zahteva kratkoma odpravo političnega parlamenta v sedanji podobi in nadomestitev njega s popolnoma ali vsaj pretežno gospodarsko zbornico. Značilno je, da so za to rešitev ponajveč politični prosvetljeni oni narodov, ki so za to reformo najmanj pripravljeni in se imajo boriti že z začetnimi težkočami parlamentarizma, nadalje konservativni državopravni teoretiki ko poklicani laudatorji temporis acti, klasični revolucionarni idealisti kakor Proudhon in ideološko prenostransko orientirane polit. stranke, ki menijo v novem redu priti do večje moči. Tako so n. pr. zahtevali popolno sindikalizacijo naše edine skupščine jugoslov. zemljoradniki, ki so v ustavnem načrtu predlagali, naj se voli naš parlament na temelju splošne in enake volilne pravice in so razmerno z njih številčno močjo od organiziranih poklicev in to po listah za celo državo. Tako je nameraval Stamboliški potom profesionalnega volilnega prava izročiti parlament svojim seljakom ter jim pridružiti še par pomembnejših gospodarskih organizacij. Podobna je tudi koncepcija nemško-

ljudstvene (deutsch-völkische) stranke, program in agitacija katere sta polna inektivit proti sedanjem parlamentarnim ustroju in sania o Veliki Nemčiji, zgrajeni na federativno - stanovskem polit. redu.

Druga umirjenjša struja vidi svoj ideal v dualistični rešitvi problema ter šteje v svojih vrstah mnoge kot avtoritete priznane politike. Poleg političnega parlamenta, ki naj se s tem razbremeni in vrne pravim njegovim nalogam, naj bi se vstvaril še poseben stanovski parlament z lastno in paritetno zakonodajno močjo, lastnim kompetenčnim področjem in lastno eksekutivo. Oba parlamenta naj bodeta skupno ena pravna enota, en narodov organ, ki izraža sicer ločeno po nalogah, toda eno nedeljivo narodovo voljo, vsaki previšujoč drugega v lastnem svojem delokrogu. Načelna nasprotstva naj bi se uravnavala v posebnih delegacijah, kamor pošlje vsaki enako številno zastopnikov. To stališče je pri nas v ustavnem načrtu predlagala Slov. ljudska stranka s svojo zahtevo po sicer enem, a funkcionalno dvojnem parlamentu, od katerih bi politični parlament v gospodarskih zadevah moral biti vezan od sklepov gospodarskega. Sorodne so koncepcije, kakor jih je zastopal Bismarck, Millerand, Mosca, projekt Mussolini-Acerbo, po katerem naj se senat spremeni v gospodarsko zbornico na ta način, da se v njem izvestno

in dosti veliko število mandatov zagotovi zastopnikom gospodarskih, delavskih, konzumnih itd. sindikatov. Ta misel je našla tudi drugod mnogo navdušenih zastopnikov.

Tretja in najmočnejša struja umuje o novem redu v duhu postopne evolucije in bi se zadovoljila bodisi načeloma za vselej ali samo začasno z javnopravno političnemu parlamentu podrejenimi gospodarskimi zbori. Ta struja noče zrevolucionirati obstoječih naprav, temveč le omiliti njene nedostatke z gospodarskim parlamentom kot informacijo in instanco, ki naj bo neke vrste pripravljalna komisija in oficijelni, obvezni posvetovalni organ polit. parlamenta, ki bi mu ne odstopil nič od svojih vrhovnih prerogativ, temveč bil le obvezan v vseh zakonskih projektih prej slišati mnenje gospodarskih zastopnikov. Organizacijski plani tega organa se zamišljajo na razne načine, pač individualno po gospodarski strukturi vsake dežele, v glavnem pa po vzorcu nemškega »Državnega gospodarskega sveta«, kot nekeke centralne narodne ekonomije. Francozi navezujejo v tem oziru na zgodovino ter propagirajo sklicanje »des Etats Généraux de l'Economie Nationale«. (Matin-ova izjadda, ki se je naglo živela.)

Ni manj razdvojen kakor glede ustavnopravnega položaja gospodarske zbornice in še manj precizna so še mnenja glede njene organizacije in pa novega volilnega reda. Vrniti se enostavno k srednjeveškim metodam ni mogoče, ker so danes poklicni stanovi svobodni, medtem ko so bili tedaj korporativno in deloma tudi rodbinsko vezani, prenesti pa na zamišljeno novo tvorenino volilni mehanizem polit. parlamenta, se pravi, vnesti vanjo ravno iste fikcije, ki so najbolj pripomogle k dekadenci sedanjih zakonodajnih zborov.

Predvsem, katere gosp. panoge, kateri stanovi (ker je že nekaj tisoč različnih) naj bodo zastopani? Ali vsi, ali pa samo tisti, ki so važni za celotno narodovo gospodarstvo? Ali naj se stanovi že v spodnjih instancah zedinijo na skupnih zastopnikih v osrednjem svojem zastopu in po katerih vidikih, da se kateremu ne bode godila krivica? Ch. Rist, gotova velika gospodarska avtoriteta, predlaga zastopstvo velikih organizacij proizvajalcev, potrošnikov in štediteljev, le da bi zastopniki morali biti strokovno-kvalificirane osebe (La politique républicaine, 1924). Drugi predlagajo specializacijo: kapital, delo, potrošnja, tretje bi hoteli še posebne skupine za poljedelstvo, tehniko, trgovino in administrativne ter svobodne poklice, četrti (n. pr. Klein v »La synthèse politique, 1923) priporočajo kot izborne jedinice korporacije, ki jih definirajo kot skupnost vseh onih oseb in obratov, ki so zaposleni na proizvodnji enega in istega produkta. Pa naj si bo že kakorkoli, jasno je, da se bode moralo, ako naj bode vsaj v glavnem ugodno načelu pravičnosti, zastopstvo v gospodarskih zbornicah ustavnim potom razdeliti po odločkah in posamezne večje grupe poklicev, tako da bi personalno vprašanje spadalo v delokrog poklicnih organizacij samih. Ta stabilizacija posestnega stanja v gosp. parl. zastopstvu bi seveda ne mogla ostati trajna, ker se neprenehoma spreminja važnost posameznih panog za celotno narodovo gospodarstvo, in bi zahtevalo vedno nove revizije. Razume se, da planimetrična volilna geometrija, ki je prikladna volitvam v politični parlament, ni uporabna za gospodarske zbornice, ter da se bo morala zameniti s kakšno stereometrično konstrukcijo, t. j. volilno pravico bi izvrševali poklici kot taki, kot kolektivne

edinice, in sicer stopoma od najnižjih do najvišjih. Ker so pa vezani na izvestno ozemlje tudi poklici in so v tem oziru ravno posamezne pokrajine obenem navadno tudi izrazite, svojebitne gospodarske individualitete, bi se moral spojit sindikalni sistem (volitve po poklicih) z regionalnim sistemom (volitve po pokrajinah). Od tega socialnoteritorialnega volilnega reda se pričakuje udeležitev državnopravne de-

centralizacije, ki je danes na evropskem zapadu in deloma tudi v Srednji Evropi ena od glavnih zahtev vodilnih političnih krogov. Gospodarska zbornica bi potemtakem ne bila nič drugega, nego sindikat sindikatov, nekakšen clearing, kjer naj bi se sporazumno izravnavala nasprotja med poedinimi kolektivnimi gmočnimi interesi, predno se novo ravnesje ne uzakoni s sklepom političnih parlamentov. (Dalje prih.)

Politične vesti.

— Nemški parlament bo najbrže razpuščen, ker je le malo verjetnosti, da bi nemški nacionalci glasovali za sprejem Londonskega dogovora. Brez nemških nacionalcev pa je dvetretjinska večina nemogoča. Sedanji nemški parlament šteje namreč 472 članov in znaša torej dvetretjinska večina 314 glasov. Za sprejem Londonskega dogovora pa bi glasovalo: 100 socialističnih poslancev, 65 poslancev centristov, 44 poslancev ljudske stranke, 28 demokratov, 16 poslancev bavarske ljudske stranke in 15 članov gospodarske stranke, skupno torej samo 268 poslancev. Mogoče pa bi bilo, da bi se nemški nacionalci odstavili pri glasovanju in bi bilo pri glasovanju navzočih samo 366 poslancev. V tem primeru bi razpolagala vlada s potrebno večino. Verjetno pa je, da bi se abscentirali v slučaju odsotnosti nemških nacionalcev tudi komunisti in poslanci plemenske stranke. V tem slučaju pa ne bi bilo za sprejem zakonov potrebnega kvoruma in v Dawesovega načrta predvideni zakoni ne bi mogli biti sprejeti. Pogajanja vlade s komunisti in poslanci plemenske stranke so bila brezuspešna. Zato se govori, da bo parlament razpuščen in da bodo razpisane v najkrajšem času nove volitve. Velik del vladnih poslancev pa vseeno upa, da bodo nemški nacionalci omogočili sprejem potrebnih zakonov, ker bi drugače prišla Nemčija v najtežji položaj.

— Mac Donaldovo pismo Herriotu se v francoskem časopisu obširno komentira. Ker izjavlja v tem pismu Mac Donald, da je Anglija slej ko prej na stališču, da je bila zasebna Poruhja nepravilna, izrablja opozicija pismo za ostre napade na vlado. Debatu v francoskem parlamentu se bo enako sukala okoli tega pisma. Splošno se pričakuje, da bo nastop opozicije v francoskem parlamentu oster, da pa bo imela vlada sigurno večino.

— Sovjetski proračun za leto 1924-25 je izdelan. Dohodki izdaje bankovcev niso sprejeti v proračun, temveč samo pravi dohodki sovjetov. Velik del potrebnih bo krit z notranjimi prisilnimi posojili. Med izdatki so zlasti povečane postavke za ljudsko šolstvo, in sicer pred vsem za izboljšanje plač ljudskošolskim učiteljem na deželi.

Prosveta.

Ljubljanska opera. Ker je gđc. Rozumova obbolela, so za sinoči odpovedali predstavo »Carjeve neveste« in so iz lanskega repertoarja ponovili Rossinijevo opero bulfo »Seviljski brivci«, ki spada v naši operi med najbolj domačene, priljubljena in zelo pogosto ponavljana dela. Dasi je opera stara, ima zbog svoje melodioznosti in zabavnosti še vedno dovolj privlačne sile. Pri nas zagotovo tej operi uspeh nosilca in nosilka glavnih vlog. Gg. Betetto, Popov in ga. Lovsetova so v »Brivcu« dovršeni, nič manj tudi g. Zupan. G. Kovač je z izjemo nesrečne serenade v I. dejanju — dober. Številna publika se je izvrstno zabavala.

Ljubljanska drama bo igrala v petek, 22. t. m. francosko veseloigro »Paglavko«. V glavnih vlogah nastopijo dame: Nablocka, Juvanova, Medvedova, Vera in Mtra Danilova, Ježkova, Rakarjeva, Gorjupova, ter gg. Putjata, Skrbušek, Peček itd. Režijo vodi g. Putjata. Začetek ob 8. zvečer.

Drugo gostovanje opernega pevača dr. Makso Morica. Odlični pevec tenorist dr. Makso Moric si je s tokovim nastopom na mah prisvojil vse občinstvo; gostuje drugič na našem odru kot Turiddu v operi »Cavalleria rusticana« v soboto, dne 23. t. m. Isti večer nastopi privrkat na našem gledališču, odru operna pevka gospodična Božena Vanečkova in sicer poje vlogu Lidunke v operi »V vodnjaku« in pa vlogu Santuze v »Cavalleriji rusticani«. Vloga Lidunke sicer ne spada v njen operni repertoar, vendar jo je prevzela iz posebne naklonjenosti in ljubeznivosti, samo, da omogoči operni predstavi v soboto, to pa zato, ker je gospodična Rozumova, ki je pri premieri pela vlogu Lidunke, obbolela za angino in najmanj teden dni ne bo mogla nastopati na našem odru.

Ruski komorni pevec A. Valentinov. Za bodočo gledališko sezono je angažiral upravo Narodnega gledališča v Ljubljani ruskega komornega pevača-tenorista Valentinova kot svojega člana. Gospod Valentinov je rodom iz Moskve ter je dovršil petrogrski konservatorij. Nato je bil angažiran kot prvi tenor petrogradske opere »Narodni dom«. Po angažmaju v Petrogradu je odšel na moskovsko opero »Zimna«, kjer je kreiral vse prve tenorske partije z velikimi uspehi. Po revoluciji je odšel iz svoje domovine ter potoval skoro po vsej Evropi. Nastopal je na Danskem, Holandskem, pel v Švicli in v Avstriji, posebno na Dunaju kot gost ljudske opere. Zadnje leto je bil angažiran kot prvi tenor opere v Gradcu. Gospod Valentinov ima naštudiran zelo obsežen repertoar. V Ljubljani nastopi prvokrat v začetku septembra t. l.

»Cavalleria rusticana« z dr. Moricem v našem Narodnem gledališču. V soboto dne 23. t. m. se vrši v naši operi repriza obeh enodelank in sicer »V vodnjaku« ter »Cavalleria rusticana«. Lidunko v operi »V vodnjaku« in pa Santuzo v »Cavalleriji rusticani« poje tokrat gospodična Božena Vanečkova. Vlogu Turiddu pa poje kakor pri prvi predstavi tudi tokrat dr. Moric. Vse ostale vloge so v isti zasedbi kakor pri prvi vzprizoritvi.

Nedeljske predstave v Narodnem gledališču. V nedeljo, dne 24. avgusta se vršita v Narodnem gledališču v Ljubljani dve predstavi in sicer vzprizori drama ta večer ob 8. vlezabavno ameriško veseloigro »Firma P. B.«, v operi pa se poje ob pol 8. »Gorenjski slavček« v svoji navadni izvrstni zasedbi. Na obe predstavi opozarjamo posebno občinstvo z dežele in na naše goste iz cele kraljevine. Vstopnice so v predprodaji pri dnevni blagajni v opernem gledališču.

— Verski boj v Indiji. Hindi imajo v Nizamu pri Hajderabadu svoje največje svetišče. Vsak prvi ponedeljek v mesecu nosijo črto podobno boga v veliki procesiji skozi mesto. Nesrečen slučaj pa je hotel, da je bil istočasno veliki mohamedanski praznik Mohar. Procesijo so smatrali mohamedanci za provokacijo in so zato napadli procesijo, naskočili svetišče Hindov, pretepli vernike in končno ziomili sveto podobno in nek posnetek svetega bika. Nato so dva dni pozneje razdejali Hindi neko turško mošejo. Mohamedanci so odgovorili Hindom s tem, da so razdejali petnajst templjev Hindov. Položaj je v mestu sedaj tako napet, da se Hindi ne upajo na ulico. Tekom nemirov je bil ubiti tudi nek policijski komisar. V mesto je prišlo vojaštvo, ki je le s težavo napravilo mir.

Drobne vesti.

V Lisaboni je bilo izvršenih več bombnih atentatov. Več trgovin je bilo pri tem porušeno.

Bolgariki čerati so pri Gjevgeliji napadli grško obmejno stražo.

Nemški listi poročajo, da je v bojih v Maroku padlo v turški legiji 3000 Nemcev.

Pod vlado Primo da Rive je bilo zatrtih 18 španskih listov.

Pri Cascaes na Portugalskem sta trčila dva vlaka. Šest oseb je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih.

V osrednji Nemčiji so bile velike povodni. V bližini Magdeburga je nastalo kar celo jezero. Vsa žetev je uničena, vse polno živine je utonilo.

Enajst poljskih dezerterjev je skušalo preplaviti reko Varte. To pa se je postredilo samo trojici, vseh ostalih osem vojakov je utonilo.

Na Dunaju se je kruh zopet podražil. Podražitev utemeljujejo peki s podražitvijo moke.

V Berlinu sta trčila dva voza cestne železnice. Osem oseb je bilo težko, več pa lahko ranjenih.

Nemški državni dohodki so znašali julija meseca 583 milijonov zlatih mark, proti 472 milijonov meseca junija.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA

Petek, 22. avgusta. Drama: Paglavka, veseloigra. Začetek ob 8.

Sobota, 23. avgusta. Opera: V vodnjaku, Cavalleria rusticana, gostovanje dr. Makso Morica. Začetek ob 8.

Nedelja 24. avgusta. Opera: Gorenjski slavček, narodna opera. Začetek ob 8.

Nedelja, 24. avgusta. Drama: Firma P. B., veseloigra, začetek ob 8.

Operna pevka Božena Vanečkova. Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani je pridobila za našo opero odlično česko pevko — sopranistko gospodično Boženo Vanečkovo, ki je bila do sedaj članica Narodnega gledališča v Brnu in v Olomucu. Gospodična Vanečkova nastopa četrto leto na odru ter je v tej dobi naštudirala in odigala 35 vlog iz raznih oper. Naštudiran ima ves česki operni repertoar, poleg tega pa razne Verdijeve, Puccinijeve, Wagnerjeve, Mozartove in druge opere. Med svoje najboljše vloge šteje Smetanovo Libušo, Mlado iz Daliborja, Vendulko iz Polubja, Marinko iz Prodane neveste, dalje Dvojakovo Rusalko, Foersterjevo Eno, Tatjano iz Orfeja, Mario iz Nizave, Madame Butterfly, Tosco, Aldo, Eleonoro iz Trubadurja, Strassosovo Salome itd. Gđc. Vanečkova je pela meseca maja t. l. tudi na Dunaju ob priliki gostovanja olomuške opere, katere gostovanje je sprejela dunajska kritika nad vse polnovala. Na našem odru nastopi prvokrat v soboto, dne 23. t. m.

Skladatelj Peter Jereb, organist v Ljubljani, namerava na jesen izdati 12 moklih in mešanih zborov, ki bodo gotovo dobrodošli šibkejšim pevskim družstvom na deželi.

Srbski skladatelj Milenko Pannović je dovršil svojo II. simfonijo za veliki orkester. Prvo njegovo simfonijo je lansko leto izvajal dr. Cerin. Kritika se o delu ni izrazila posebno pohvalno.

Dopisi.

Slovenska Bistrica. V noči od 15. na 16. t. m. sta bila tukajšnjemu posestniku in lesnemu trgovcu ukradena dva težka konja lističe barve z velikimi belimi lisami na glavi. Tatovi so razeni konj ukradli tudi 3 konjske opreme in en manjši vol. Domneva se, da so se odpravili tatovi proti Hrvatski ali avstrijski meji in tam vse skupaj prodali. — Prosvetno ministrstvo je končovalno odobrilo otvoritev meščanske šole v Slov. Bistrici. Občina je dala v to svrhu prejšnjo, izpraznjeno deško šolo v Soliski ulici na razpolago. Ker je novo šolsko leto že skoraj pred duri, ni upati, da bi bila meščanska šola še letos otvorena. — V Ritoznju je umrla na svojem posestvu 80 letna profesorjeva vdova Lora Cusolec, ki je veljala v celi okolici kot zelo dobrotljiva žena. V Sentevcu pa je umrla za jetiko posestnik in gostničar Josip Weber, naslednik prejšnje znane gostilne »Spanring«.

O B L E K E N A
O B R O K E
MESTNI TRG 5
O. B. ERNATOVIČ

V. Dorošević: Izpolnitev želja.

(Kitajska pripovedka.)

Ko je modri, slavni in veliki cesar Jun-Ho-San prevzel vladu od svojega očeta, gospodarja zemlje Huar-Mu-Siana in je zasedel prestol svojih očetov, je stopil po običajih naše zemlje preden najvišji obredni aranžer in je med sto pokloni postavil navadno košarico iz cevkesteja protja pred prestol.

— Kaj naj to pomeni? je vprašal mladi hebeški sin milostno.

— Gospodar sveta, — je odgovoril oni, — v naši modri deželi je navada, da se postavi ta navadna košarica pred svitli prestol cesarjev. V svojem življenju piše cesar na papir svoje tajne želje in jih spušta v košarico. In dokler živi cesar, se ne sme nihče dotakniti te košarice. Ako ga pa nebo ugrabi zemlja, z drugimi besedami, ako se presli k svojim očetom, z drugimi besedami, ako umre, tedaj se razvlejo ti papirji in želje pokojnega cesarja se javno prečitajo in sveta dolžnost državljanov je, da se te želje izpolnijo.

Silajna naprava, — je dejal Jun-Ho-San. Rad bi vedel, kakšne želje so izrazili moji predniki!

— Na to vprašanje ni po odgovoril dvorni zgodovinar, solčna milost!

— Vstopil je, globoko se klanjajoč dvorni zgodovinar, pripravljen na odgovor.

— Ali je bilo po smrti mojega pradedca velikega Tun-Li-Tsi-Sana najdenih veliko želja in kako so se glasile? je vprašal cesar.

— Luč solnca! Nasmešek neba! Ko je nebo oropalo zemljo in je prenehal bivati med nami tvoj presvetli praded, je bilo v

njegovi košarici najdenih toliko želja, kolikor dni je stela njegova pravična in slavna vlada. Na vseh listkih pa je bilo zapisano eno in isto. Vsak dan, preden je šel spat, je napisal isto željo. —

— In kakšna je? —

— Tvoj praded veliki Tun-Li-Tsi-San je bil zelo moder in predvsem pravičen vladar. Nad vse druge čednosti je gojil pravičnost, ki je cvetela v njegovem srcu, kot cvetka. Njegova edina želja pa je bila: Sodniki naj sodijo pravično, modro, pošteno in nepristransko. Ko je bila ta želja javno prečitana, so padli vsi na kolena in slavili božansko modrost visokopokojnega cesarja.

— Ali je bila ta želja tudi izpolnjena, kakor se spodobi? je vprašal cesar.

— Gospod in vladar, modrost in veselje sveta! je odgovoril dvorni zgodovinar ter padel na zemljo. — Ne ljudje, marveč okolišnje vladajoče svet. Planeti vodijo gibanje zemeljskih stvari. Med zmagi, ki vladajo svet, niso le dobri, marveč tudi zlobni. Med namenom in dejanjem, — je dejal Confucij, — obstoji prav tako razlika, kakor med dobrom in zlom. Človek je čisto podoben norcu in slepcu, obrne se na levo, kadar bi moral iti na desno in žalde na napačno pota, dasiravno poleg njega vodi ravna cesta. Kratko, želja tvojega modrega pradedca do danes še ni izpolnjena. —

— Dobro, kakšne želje pa je imel moj ded? — je hotel vedeti Jun-Ho-San.

— Vlada tvojega deda, velikega A-Puo-Tsin-Juna je bila dolgotrajna in srečna, — je odgovoril dvorni zgodovinar. — V zgodovini ima ime: Neselbčni. Ako je kak podkralj pregrešil in bi moral plačati v cesarjevo zakladnico denarno kazen, je dal cesar krivca takoj obglaviti. Ni bil eden u-

stih, ki bi se dal potolažiti z laskanjem, kakor se to dogaja dandanes. Blesk denarja ni potolažil njegove jeze in ko je bil prečitan listek z njegovimi željami, se je izkazalo, da je samo eno težilo njegovo srce. Imel je modro navado, da je ob vsaki novi luni pisal svoje želje. Ko je priplaval mesec na nebo, se je pogovarjal tvoj ded s svojo dušo, napisal nato svojo tajno željo in jo vrgel v košarico. Po njegovi smrti je bilo najdenih toliko listkov, kolikor mesecev je trajala njegova vlada. Njegova duša je bila modra in želja njegova je bila vedno ista. Na vseh listkih je bilo zapisano eno in isto: mandarin naj se ne dajo podkupovati!

— Ali je bila ta želja izpolnjena? — je vprašal Jun-Ho-San.

— Gospodar sveta, — je vzklilil zgodovinar. — Vlada tvojega modrega očeta je bila samo z enim zagnjenjem: mandarin so se le preradi dali podkupovati!

— Dobro, — je dejal Jun-Ho-San po kratkem pomisleku. — Ali je bilo po smrti mojega očeta, modrega Huar-Mu-Siana (njegovo ime bodi vedno visoko česteno) najdenih veliko listkov z željami?

— V košarici tvojega očeta, — je odgovoril dvorni zgodovinar, — smo našli en sam listek. Modrost njegovega celeza življenja se je izkazala v želji: Kako rad bi ne bil cesar! — In je bil edini cesar, čigar želja se je izpolnila. Ko je umrl, je nehal biti cesar.

— Dobro, — je dejal Jun-Ho-San in se je obrnil k najvišjemu obrednemu aranžerju z besedami: — Košarico lahko prebrnete in vzemite tudi papir in črnilo proč. Meni to ne bo potrebno.

In vsi so se šudili modrosti mladega cesarja.

Dnevne vesti.

Ljubljana, 22. avgusta.

— **Odlikovanje v ameriškem poslanstvu.** Jutri, dne 23. t. m., bo na svečanosti v odlikovanju v ameriškem poslanstvu v Beogradu profesor Cvijić. Izročitvi bodo prisostvovali prosvetni in zunanji ministri predsednik narodne skupščine Dr. Cvijić in radi svojih zaslug na znanstvenem polju odlikovanja od ameriškega proforskoga razvoja.

— **K izpremembi zakona o državnem telegrafnem obseju.** V prometnem ministru je sestavljena posebna komisija, ki bo izdelala predloge za izpremembo zakona o državnem telegrafnem obseju, kakor tudi za naredbo o razvrstitvi celokupnega telegrafnega obseja.

— **Malaria.** V okolici Dubrovnika in Mostarja je začela močno razšarjati malaria. Nekateri ljudje so tako nevarno oboleli, da so morali iskati pomoči v antimalarijskih postajah. Ministrstvo narodnega zdravja je podvzelo vse potrebne mere, da se ta nevarna bolezen lokalizira in uduši. Za malarijo oboleli prejemajo zdravila na državne stroške.

— **Kokara v Slavoniji.** Te dni se je pojavilo v Beški pri Zemunu 5 slučajev kokare. Bolniki so vsi umrli. Posebna zdravstvena komisija se je napotila v Beško, da ugotovi, ali so res umrle nenadoma obolele osebe za kokaro. Vsa vas je za enkrat izolirana in kontaminirana.

— **Predavanje v higijski razstavi.** V soboto, dne 23. t. m., predava ob 16. uri g. Jamar Tone, zdravnik v Ljubljani »Problemi letike v Sloveniji«.

— **Stavka v Beogradu.** Te dni so nenadoma začeli stavkati nameščeni beogradske elektrarne. Skupina dijakov-technikov se je nato ponudila prostovoljno, da prevzame vse delo v elektrarni tako dolgo, dokler bo stavka. In tako je bil Beograd kljub stavki razsvetljen. Tudi tramvaj je bil v obratu, kakor navadno.

— **Čigave so stvari?** L. Z. in F. R. sta 18. 8. 1924 v St. Vidu prodajala 1 velik električni zaganjaj E 440, P. S. 30, 1 manjši zaganjaj E 220, 1 P. S. 1, 1 pripravljen k manjšemu zaganjaju K. A. 81 III., 1 električni amperimeter E 220, 3 P. S., 1 električni voltmeter N. 1452, 1 električni mali zračni motor, 1 pripravljen za napravo električne luči. Stvari so domnevno ukradene. Ogledajo se pri sodišču v Ljubljani soba 95. Deležno sodišče v Ljubljani, odd. IX, dne 19. avgusta 1924.

— **Italijanski inženir obsojen na smrt.** Afgansko sodišče v Kabulju je obsodilo nekoga italijanskega inženirja na smrt. Inženir je imel na pošti spor z nekim uradnikom. Dobil je nato od afganske policije poziv, da pride na sodišče. Inženir pa se po pozivu ni odzval. Ko ga je vsled tega policija hotela aretirati, se je inženir zavariral v svojo hišo in prikel na policiste streljati. En policijski stražnik je bil pri tem ubit. Šele po posredovanju tajnika italijanskega poslanstva se je inženir udal. Bil je nato obsojen na smrt. Obsodba je izzvala med italijansko kolonijo veliko razburjenje in mnogi Italijani so Afganistan zapustili. Pričačujejo, da bo italijanska vlada intervenirala.

— **Ogenj na letnem telovadišču.** V sredo popoldan je bilo na letnem telovadišču ljubljanskega Sokola požar. Ogenj je nastal pri aparatu znanke »Knock-out«. Pristopovalo je nad 1000 ljudi. Za požar je bila postavljena piramida, dolga 5 in pol metrov, široka 3 in pol in visoka 2 metra. Zgajena je bila v obliki elipse z enim nadstropjem. Vsa koliba je bila obložena s približno 350 kg suhih drv ter 150 kg mrve in alame. Vse material je bil v prisotnosti vsega občinstva dobro prepojen s petrolejem in bencinom. Ko se je piramida prižgala, je v trenutku izbruhnil močan ogenj. Za razbujenje ogromne goreče piramide se je uporabil gasilni aparat od 100 l vsebine. S tem aparatom je pogasila ves veliki požar ena pesca v teku ene minute. Potem se je požar razširil na območje uporabljenega manjšega aparata od 10 litrov. S tem, da je aparat nenamerno obrnil, je prišel takoj delovati. Poslednost vseh aparatov znanke »Knock-out« je, da ne gase z vodo, ampak s penami. Namor ista pade, takoj uduši vse ogenj. Na naše informacije, ako pena škoduje obleki in da sploh materialu, se nam je pojasnilo, da pena ne pušča nikakih sledi, ter je popolnoma neškodljiva. Tvrdis, ki je napravila gorilni požar, ima tudi specialne aparate za gašenje čistega bencina, olja, petroleja itd., kakor opozarjamo zlasti veletrgovine in trgovine z lahko gorljivimi tvarinami. Pripominjamo, da se s temi aparati zamore udruženje ožen gorilnih rezervarjev, bencina, petroleja itd., ne da bi se pri tem kakorkoli pokvarila kvaliteta preostalega materiala. Z izjemo tega aparata je napravljen nov velik korak k obrambi našega premoženja, in sicer vsem industrijskim in trgovskim delavnarjem, družba z o. z., Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 34-II, nadstropje, kjer so interesom vsa pojasnila na razpolago.

— **Razstava kopaljskih podjetij ter morskih kopaljskih kralj.** SHS v Pragi. Turistično društvo »Adria«, Praga I/P. V. V. priredila na letošnji praskem jesenskem velesejmu v dne 21. do 28. septembra 1924 razstavo kopaljskih podjetij ter morskih kopaljskih kralj. SHS. Po letošnji izkušnji ni potrebno dvomiti o tem, da je ta način reklame potreben, ter da bodo tudi zelo izdatni. Pogoj udeležbe bodo sledeči: a. Pristopbina se računa po zavzeti površini 600 m². Najmanjša pristopbina znaša 100 m². Vsak razstavljalec vloži kavaljo 100 Kč, ki se naknadno obračuna. 2. Vsak razstavljalec mora potreben razstavljalni material pripeljati najpozneje do 15. sept. 1924 v industrijsko palačo na razstavnišči. 3. V ekspoziciji se lahko nahajajo: fotografije, slike, diapozitivi i. p. in sicer samo dobri proizvodi. Pestrni in kričavi plakati in podobni izključeni. Uprava je pripravljena preizkusiti okvirje za diapozitive ter slike pri merenju razloži, event. tudi razsvetliti. Onim, ki nimajo diapozitivov, slik itd. se lahko po možnosti preskrbe iste v umetniškem proizvodu za rezljivo ceno. Število udeležencev je omejeno. Prijave se sprejemajo najdlje do 25. avgusta 1924; obenem je prijavljeno naj se sporoče velikosti razstavljanih predmetov, pri čemer se opozarja, da je velikost diapozitivov 8 in pol x 12 in pol pripravljene. Prijave in informacije daje društvo »Adria« Praga I.

— **Praviljen stolp.** Stolpi, ki je izločen v drogeriji »Adria« v Selenburgovi ulici je narejen iz satulj po vsem svetu znane »Vomaltine«, ki je prirojena iz svežih jabol, mlika, kakao in dr. Wanderjevega zdravilnega ekstrakta.

— **Prvi ranjenec v svetovni vojni.** Te dni se bori s smrtjo v Badovinih v Srbiji kmet Kosta Oračarić, ki je obolev na posledicah ran, zadobljenih v začetku svetovne vojne. Oračarić je prvi ranjenec iz svetovne vojne. Drugi dan po vojni napovedi je šel preko Drine na svoje zemljišče. Avstrijski financirali so streljali nanj in ga težko ranili v prsa in v roko. Ker so mislili, da je ranjenec mrtev, so ga pustili ležati. Oračarić pa se je polagoma dvignil in z veliko težavo prispel domov. Moral se je vleči na bolniško posteljo, katere od tedaj, ko je bil ranjen, pa do danes, ko so mu šteti dnevi, ni zapustil več.

— **Čarugova obsodba.** Obsodba Čarugove razbojniške tolpe je te dni izdelana in izročena v prepisih zagovornikom, da prijavijo pravne leke. Obsodba znaša 127 tiskanih pol. Zapisnik glavne razprave je tudi gotov in tehta poldrugi kilogram. Zapisnikar Mihilič je delal dva meseca noč in dan, da je napisal ta zapisnik. Čarugov spis je visok en meter, ako se zloži na en kup. V sodnih krogih se zatrjuje, da na smrt obsojeni Čarugovci ne bodo obeseni pred mesecem decembrom t. l.

— **Razstavljalec konj za razstavo.** konj, ki bo v nedeljo, dne 24. t. m. na ljubljanskem velesejmu se sporoča, da je prometno ministru dovolilo polovično prevoznjo po železnici tudi za prevoz konj na razstavo. Pri prevozu konj v Ljubljano se plača cela pristojbina, zato pa se odpravijo konji nazaj na podlagi prevoznih dokumentov brezplačno.

— **Pozor!** V zadnjem času se je pojavil na Dolenjskem pod krinko agenta društva za prodajo Singerjevih šivalnih strojev človek, ki se predstavlja pod imenom Dim, odnoseno K. J. Kuehn, zastopnik centralne in filijale Zagreb-Belovar. Od tvrdis nima nobenega pooblastila. Osleparil je že več strank s tem, da prevzema nakupnino za prodane stroje, katere seveda stranke nikoli ne bodo dobile. Javnost opozarjamo pred tem sleparjem.

— **Zmerno uživanje čaja** učinkuje na naše živčevje pomirjevalno. Vsi, ki bolehtela na živčevju, pije vsled tega več čaja, nego kave. Priporočamo čajne mešanice »Budha«. Dobi se jih povsod.

Ljubljana.

— **Udruženje vojnih invalidov podr.** v Ljubljani javlja vsem članom in članicam, da se oddajajo, pri tamošnjem tajništvu podružnice čevlji vseh vrst in velikosti po znižanih cenah. Vse podružnice lahko iste naroče za svoje članstvo in se jim pošljejo na željo tudi po pošti, kakor tudi posameznim članom. — Odbor.

— **Člane jugos. novinarskega Udruženja,** sekcijska Ljubljana, ponovno opozarjamo na izredni občni zbor, ki se vrši jutri, v soboto ob 16. uri v restavraciji Košak na Kerkovem trgu. Člani, ki se ne morejo obnege zboru osebno udeležiti, naj pismeno pooblaste z zastopstvom koga od svojih tovarišev. — Odbor.

— **Arreacije.** Beračenje 5, nadlegovanje pasantov 1.

— **Vlom.** Ciril Kranjc, vojni invalid je prijavil dne 21. t. m., da mu je bilo v pretekli noči vlomljeno v trafiko na Prulah. Neznani zlikovci so mu odnesli več pisarniških potrebščin, razglednic, 2 zimski sukni, mnogo tobaka, zlat prstan, 200 din gotovine itd. Skupna vrednost ukradenih predmetov presega 3700 dinarjev. —

Sokolstvo.

Sokol Ljubljana II pozivlja celokupno svoje članstvo ter naraščajo na kratak, a vreden sestanek v ponedeljek, dne 25. t. m. ob pol 7. uri zvečer na realki. Za tombolo vlada veliko zanimanje, kajti za 2 Din se res izplača poskusiti srečo. Prvi glavni dobitek je krasna spalnica za 2 osebi. Naj si vsak nabavi vsaj eno tablico.

Sodišče.

ZGODAJ JE ZAČEL.

Lojze Štokan je sicer še mlad fant, rojen je 1. 1905, po poklicu je zidarski vajenec na Viču, vendar je že star znanec sodišča, zakaj že pred leti je bil dvakrat radi tatvine kaznovan. Županstvo pravi o njem, da je razgrajal, prepepal in pomočnik. Danes se zagovarja zopet radi hudodelstva tatvine, prestopka goljufije in prestopka lahke telesne poškodbe. Obtožnica mu očita, da je dne 29. aprila po dvakratnem predkaznovanju ukradel Emmeriku Mayerju kolo, vredno 2150 Din, dalje, da je izvalil tvrdis Schneider-Vorovek več orodja, žice in tako dalje v vrednosti 300 Din, in slednjič, da je 3. februarja v Zirovnici udaril Franceta Trstenjaka s kolo po glavi in ga lahko poškodoval.

Zagovor: Bil sem brez dela, videl sem na Aleksandrovi cesti kolo, ga vzel, se peljal v Celje in ga prodal. Sicer je pa lastnik dobil kolo nazaj. Bil sem v stiski; ker denarja nisem imel, sem izvršil tatvino; iz istega vzroka sem ogoljufal tudi tvrdis Schneider-Vorovek. Stvari sem izvalil pod pretvezo, da me je poslal gospodar ponje. Glede Franceta Trstenjaka pa ne vem, ali sam ga jest, ali ga je kdo drug, k' nas je bil več.

Predčita se izpovedba Franceta Trstenjaka. ki pravi: Bil sem po cesti, nekdo je zaklical »Auf biks« in komaj sem se oglašil, že sem dobil s kolo po glavi. Udaril me je Lojze Štokan. — To izpovedbo potrdi tudi priča Weber.

Predsednik: »Ali si ga s sekro?«

Obtoženec: »Ne, z lato.«

Predčita se zdravniško mnenje in izvid, ki pravi, da je bil poškodovanec udarjen z zelo ostrim predmetom. Koža in podkoža na glavi sta bili prebiti do kosti. Zdravljenje je trajalo 20 dni, poškodovanec je bil 12 dni za delo nesposoben.

Predsednik: »Imaš še kaj omeniti?«

Obtoženec prosi jokaje za milostno kaznen.

Predsednik: »Ti si bil že dvakrat kaznovan — ali se boš poboljšal?«

Obtoženec: »Ja.«

Sodba: Lojze Štokan je kriv hudodelstva tatvine v smislu §§ 171, 173, 174 b, prestopka goljufije v smislu § 461 in prestopka lahke telesne poškodbe v smislu § 411 k. z. in se kaznuje po § 178 s 5 mesečno težko ječo, poostreno z eno temnico, enim postom in enim trdim ležiščem. Preiskovalni zapor od 5. junija dalje se mu šteje v kaznen.

Strašna rodbinska tragedija v Trstu.

Trije mrtvi in eden umira.

Strašna tragedija se je odigrala pred nekaj dnevi v bližnji vasi Škocjan. Predkaznovani 28 letni Ivan Marsič, ki se je bil pred kakimi 20 dnevi poročil s 24 letno Karolinco Kozlovič, je ustrlel z revolverjem po kratkem prerekanju svojo ženo in tačo Antonieto, ter težko ranil tasta Ivana, nakar je pogljal zadnji strel samemu sebi v možgane.

Marsič je dal takoj po poroki starišem svoje žene razumeti, da se ni poročil iz ljubezni, marveč iz interesa. Zahteval je, da mu odstopijo za doto del posestva. Stariši Karoline niso hoteli o tem ničesar vedeti in so odgovorili, da hočejo biti oni sami gospodarji, dokler žive. To je bil vzrok večnemu prepiru.

Dne 18. t. m. je povabil Marsič svojo ženo, da naj bi šla z njim v Pobjeg, bližnjo vas, kjer je bila plesna veselica. Ker je žena odklonila, jo je vleklo do ceste za pokopališčem. Tu so prihiteli hčeri njeni stariši na pomoč.

Po kratkem prerekanju je izvelkel Marsič velik samokres in je sprožil prvi strel iz neposredne bližine na svojo ženo, ki je padla, zadeta v desno oko, kakor od strele zadeta. Nato se je mladenič obrnil proti njenim starišem in je streljal tudi nanje. Mati, zadeta v glavo se je zgrudila mrtva, kakor hči, stari Kozlovič pa, zadet v desno stran telesa, je padel stokajoč na tla težko ranjen. Slednjič je nameril Marsič orožje na svoje lastno sence ter se ustrelil do smrti.

Detonacije so priklicale nekaj ljudi na tice mesta. Starega ranjenca so prepeljali v bolnico, dočim so šli drugi obvestiti karabinijere. Kozlovičovo stanje je brezupno, vendar je bilo mogoče, da so ga zadržali in povedali, kaj se je odigralo pred tragedijo.

Sport.

Svetovni moister v težki atletiki Marjan Matijević nastopi na prireditvi težkoatletične sekcije S. K. Slovana, ki se vrše v soboto 23. in v nedeljo 24. t. m. ob pol 9. zvečer v Narodnem domu. Marjan Matijević je izvajal svoje produkcije v vseh večjih mestih Evrope, Amerike in Afrike in povsod zadivil in navdušil publiko. Na svojem triumfalnem potovanju si je pridobil prve svetovne nagrade in svetovne sloves. Ta junak iz Like drži v zobeh 600 kg in pleše z njimi kolo, dalje krivi železne drogeve v spiralo itd. itd. Njegov program obsega sama čudesa, ki jih Ljubljana še ni imela prilike videti. — Marjan Matijević se je na svojem potovanju po Sloveniji ustavljal v Ljubljani, da nastopi kot gost na prireditvah S. K. Slovana, kateremu hoče s svojim nastopom pomagati, da dvigne svojo tekoatletično sekcijo. Poleg programa M. Matijevića se bodo predvajale na prireditvah tudi rokoborba in boks. V francoski rokoborbi nastopita atleta Tišar (srednje teška teža) : Ppenbacher (teška teža), v rimsko-krški rokoborbi Bardorfer (srednje teška t.) : Koščinskiy (srednje teška t.), Miklavčič (peresna t.) : Banovec (peresna teža). V angleškem boks nastopijo atleti Vavpotič (srednja t.) : Legat (sred. t.), Japelj (srednja t.) : Bar (srednja t.). — Sobotna in nedeljska prireditve S. K. Slovana bodo za Ljubljana prava senzacija. — Slike atlet M. Matijevića so razbošne po vsem mestu. Del njegovih odlikovanj se nahaja v izložbi trgovine Magdič.

Admiral (Dunaj) : Ilirija. Jutri, v soboto ob 17.30 ter v nedeljo ob 17. uri se vršita na sportnem prostoru Ilirije nad velesejmskim nogometni tekmi med prvorazrednim dunajskim klubom Admiru in našim prvakom Ilirijo. Prireditvi spadata med velikopotezne sportne prireditve v Ljubljani in jamčita za resnično prvorazreden sport. Za Ilirijo sta tekmi posebne pomena kot priprava na bližnje tekme za državno prvenstvo (7. septembra Sarajevski ASK!). Rezultati, ki jih je dosegla Admiru v prvenstveni konkurenci na Dunaju, se glase: Amateer 1:3, Hertha 1:0, Rapid 1:2, Vienna 0:1, Hakoah 1:0, Slovan 1:0, Sportklub 2:0, Wacker 1:0, WAF 4:2, Ostmark 2:0. Admiru postavi proti Iliriji kompletno I. moštvo, v kojem igra več avstr. reprezentančnih igralcev. Predprodaja vstopnic se vrši v trg. J. Gorec.

Začetek šolskega leta.

Na II. deški meščanski šoli v Ljubljani se zaradi nove odredbe začno ponavljalni izpiti 10. sept. 13. sept. se vrši vpisovanje učencev, 14. sept. je skupna služba božja, 15. sept. pa se prične redni pouk. — Ravnateljstvo.

Pričetek šolskega leta na II. drž. realni gimnaziji v Ljubljani (na Poljanah). Ponavljalni izpiti za četrti in osmi razred bodo 1. septembra, za vse druge razrede 9. septembra, začetek vselej ob osmi uri. Sprejemni izpiti za 1. razred in sprejem učencev z drugih zavodov bo 12. septembra ob 8. uri. Vpisovanje vseh učencev bo 13. septembra. Natančneje in vse drugo na uradni deski v avli. — Ravnateljstvo.

Začetek šolskega leta 1924-25 na drž. realni gimnaziji v Novem mestu. — Šolsko leto 1924-25 se začne dne 1. septembra; ponavljalni in sprejemni izpiti v I., VIII. razred se opravijo v času od 2. do 6. sept. (vsa obvestila, ki so jih dobili prizadejenci učenci za 25. avgust, veljajo sedaj za 2. sept. ob tridesetih 8. uri v isti sobi); — višji in nižji teč. izpiti (ponavljalni) bodo dne 9., 10. in 11. septembra; sprejemni izpiti v I. razred dne 12. 9.; repetenti v I. razred in vsi učenci v ostale razrede se bodo vpisovali dne 13. sept. Dne 14. sept. ob 9. uri bo šolska maša, dne 15. ob 8. uri se prične redni pouk. — Učenci, ki žele delati sprejemni izpit v I. razred, naj se zgledajo v četrti, dne 11. sept. ob 10. do 12. ure ali v petek, dne 13. ob 8. do 9. ure v spremstvu staršev ali odgovornih varuhov v ravnateljevi pisarni in naj prinese sabo rojstni list in obiskovalno izpričevalo; prijava pa se izvrši lahko tudi pismeno, če se hkrati pošljeta omenjena dokumenta. — Gimnazijsko ravnateljstvo.

Na deški in dekliški mešč. šoli v Trzinu prične šolsko leto 1924-25 1. septembra. Oni učenci, ki imajo ponavljalne izpite, se zgledajo tega dne ob 8. uri v ravnateljevi pisarni. Vpisovanje za vse razrede se vrši 12. in 13. septembra ob 8. do 12. ure istotam. Otvoritvena šolska maša bo 14. IX. Priglasje za šolsko kuhinjo sprejema ravnateljstvo od 1. do 15. septembra.

IV. Ljubljanski vzorčni veleselm. Potek veleselja.

Včeraj je bilo na velesejmu izredno živahno. Kakor izjavljajo razstavljalci sami, je bilo tekom včerajšnjega dne, in to zlasti popoldne, sklenjenih nepričakovano veliko kupčij. Obiskovalci so si te dni imeli priliko ogledati posamezne paviljone ter so se mnogi medtem odločili za nakup tega ali onega blaga. Kakor smo že poročali, delata zelo lepe kupčije predvsem mala industrija in obrt. Spričo denarne krize je popolnoma razumljivo, da marsikdo, ki bi se sicer rad odločil tudi za nakup razstavljanih izdelkov, ne more skleniti kupčije. Kljub temu pa tudi večji razstavljalci niso ostali brez naročil in marsikje se opazi na dragih razstavljanih predmetih označba, da je prodano.

V splošnem se pri sklepanju kupčij forsirajo izdelki naše domače industrije, in to zlasti tam, kjer na razstavi konkurira isto blago tujega izvora.

Kralj Aleksander je naslovil na upravo veleselja brzobjavko, v kateri želi razstavi in razstavljalcem najboljših uspehov. Pravtako je poslal častitke urad Zagrebškega veleselja. S svojim obiskom so včeraj počastili veleselm legacijski svetnik japonskega poslanstva v Pragi Moto Harov Ki Šida, prvi tajnik angleškega poslanstva v Beogradu Murray Harwey, ki se je izrazil, da bo prihodnje leto na ljubljanskem velesejmu pomembno zastopana tudi angleška industrija, minister na razpoloženju Ivan Pucelj in bankir Frank Sakser iz Amerike. Danes bo posetil veleselm načelnik kmetijskega ministrstva Božo Todorović. Neoficijelno je bil prijavljen tudi prihod Radica, vendar ga včeraj še ni bilo.

Prva jugoslovanska tovarna vagonov v Brodu na Savi je sklepala včeraj o napravi 30 manjših lokomotiv za prevoz delavcev, in sicer za Severno Ameriko. Naročilo je podpisal Frank Sakser.

Na splošno željo po higijski razstavi podaljšana še po zaključku sejma. Govori se, da ostane otvoren še nekaj dni po velesejmu tudi lovski paviljon.

Včeraj popoldne je napravil močan veter na sejmšči nekaj škode. Poškodovanih je bilo nekoliko streh in par reklamnih stolpčkov je bilo preobrnjenih. Pri tej priliki se je javila v velesejmski pisarni neka razstavljalka, ki je zahtevala od uprave veleselja odškodnino za poškodovano blago. Njeni zahtevi pa ravnateljstvo ni moglo ugoditi, ker so bili pred začetkom sejma vsi razstavljalci poučeni, da lahko svoje blago zavarujejo proti eventualnemu poškodovanju.

Mala veleseljska policijska kronika je poleg že objavljenih žepnih tatvin, zabeležila včeraj tudi aretacijo nekaterih tat, katerim so bili zlasti lični čevlji tako všeč, da jim kar ni dalo, da ne bi nepooblaščno segle po mamljivem blagu.

Pregled tvrdk.

Paviljon »K«.

Francoska industrija je letos razstavila v paviljonu »K« po večini luksuzno blago. V največji meri je zastopana stara in svetovno znana tvrdis »Leon Bauve« iz Pariza, katere odjemalec je Nj. Vel. kralj Aleksander. Dragocene in

prav po pariškem okusu izdelane poselne odevje, blazine in blaznice, krasno slikani prtiči itd. mamijo obiskovalce. Cene so razmeroma zelo ugodne. Istočasno je tvrdis »Bauve« razstavila tudi izbrano kolekcijo raznih parfemov in stekleničice za te dišeče tekočine. V francoskem oddelku paviljona je razstavljeno tudi umetno steklo »Vitrex«, dalje »Fichet« blagajna, kinoaparati itd. Veliko francoskega blaga, ki je namenjeno za letošnji razstavo je še na potu.

Znana mizarska tvrdis »Ivan Černe« iz Ljubljane je radi zakasnelosti morala namestiti svoje izdelke tudi v tem paviljonu. Zanimivi so okvirji iz prešane papirja, katere je razstavil Friderik Bachinger iz Subotice. Ti izdelki se odlikujejo zlasti po tem, da so zelo lahki in trpežni ter vsled prožnosti materiala nezlomljivi. Bachinger je edini v državi, ki izdeluje te vrste blago in je radi tega brez konkurence. Vsled ugodnih cen je bilo prodanih na razstavi že lepo število teh okvirjev. Angleška tvrdis Blighy Industries, Ass. Ltd., je razstavila fino sukneno blago, ki ga izdelujejo angleški invlidi. Zraven nje ima svojo razstavo Milan Ječmenica & Comp. iz Beograda. Ječmenica je lastnik Beogradske tekstilne industrije d. d., ki je najstarejša srbska tvrdis te vrste. Svetovno znana tvornica likerjev Buzolić iz Splita se je tudi udeležila razstave s svojimi prvovrstnimi izdelki. Celo »Sveta volska« je letos na velesejmu in vzbuja s svojimi brezalkoholnimi pijačami veliko zanimanja na eni strani, na drugi pa zopet nudi praktično polizkušnjo, da se tudi brez alkohola da ugasiiti žejo. Tvrdis Dučić iz Zagreba je letos prvi zastopana na velesejmu s svojimi izdelki iz čokolade, bomboni in podobnih sladkih dobrot.

V paviljonu »K« ima svojo razstavo tudi naša domača tvrdis muzikalnih instrumentov Alfonz Breznik in nekatere druge manjše, po večini hrvatske firme.

Konjereja v Jugoslaviji

(H konjski razstavi na velesejmu.)

Veik del jugoslovenskega izvoza tvori izvoz konj. Po zadnjih statističnih podatkih je znašalo število konj v Jugoslaviji leta 1919 1,008,980, med tem ko se je leta 1921 dvignilo na 1,034,130 komadov. Po posameznih pokrajinskih razdeljenih kaže statistika te-le številke:

	1921	1922	1924
Hrvatska	346.609	336.034	337.657
Vojvodina	305.401	288.709	280.220
Bosna	177.716	177.444	178.546
Srbija	68.750	77.245	75.235
Južna Srbija	70.330	77.345	79.134
Slovenija	58.438	51.753	49.748
Dalmacija	12.180	23.965	23.683
Crna gora	9.966	10.953	9.916

Po statistiki odpadajo v Jugoslaviji na kvadratni kilometer 4 konji in na 100 prebivalcev 9 komadov.

Zanimivo je primerjanje števk, kako se je konjsko bogastvo v posameznih pokrajinskih množilo. V tem oziru zavzema Dalmacija prvo mesto in se je število konj napram 1921 malone podvojilo. Na drugem mestu stoji Srbija in Južna Srbija, kjer je število konj napram letu 1921 tudi lepo narastlo. Največje nazadovanje v tem oziru pa kaže Vojvodina, za njo pa Hrvatska in Slovenija. Vsled tega je treba razstavo konj, ki jo priredi IV. ljubljanski veleselm v nedeljo, dne 24. t. m. iskreno pozdraviti. Da se je ta razstava priključila v življenje je dokaz, da smo tudi na tem polju začeli postajati racionalnejši in da stremimo k napredku.

spremljstvo starišev ali njih namestnikov v četrti 11. sept. med 9. in 11. uro ter prinesli seboj zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. Poslednja dva zamorejo zunanji učenci poslati tudi po pošti ter priti potem naravnost k sprejemnemu izpitu, ki bo 12. sept. ob 8. uri. Vpisovanje učencev v ostale razrede se vrši 13. sept. od 9. do 11. ure.

Knjigovodski tečaj. Trgovsko društvo v Celju si je na redni seji z dne 29. julija osvojilo sklep, otvoriti začetkom meseca oktobra knjigovodski tečaj. Pristop k temu tečaju imajo vsi člani društva, torej trgovci in trgovski nameščenci. Tečaj se bo otvoril je v tem slučaju, ako se prikladi zadostno število udeležencev, vsled tega apeliramo na vse člane, ki bi imeli interes posvetiti se tej koristni instituciji, da se tozadevno zgledajo v pisarni tajništva, ki ima svoje prostore v poslojpu carinarne soba št. 36. Honorar za tečaj se ne more pozitivno določiti, dokler ni vpisanih približno število udeležencev. Kdor od trgovcev in trgovskih nameščencev še ni član društva, naj takoj pristopi. Vpisnina za vse člane znaša Din 5.—, članarina za trgovce Din 10.—, mesečno za nameščence Din 2.—. Pristop se lahko pismeno prikladi in so vsa tozadevna pisma nasloviti na »Trgovsko društvo v Celju«. — Opozarjamo pri tem, za slučaj, da vlada živahno zanimanje za osnovo te važne in koristne institucije, je društvo pripravljeno otvoriti še drugih koristnih poučnih tečajev, ki bodo vsakomur dobrodošli. Hkrati pozivljamo vse člane društva, da se intenzivno zanimajo za osnovo te institucije ter privedejo čim večje število članov. Vse v trgovsko stroko spadajoče informacije daje radevoljno društveno tajništvo, ki je strankam od delavskih od 9. do 12. ure na razpolago.

Lastnik:

Konzorcij »Narodnega Dnevnika«.

Glavni in odgovorni urednik:



Ko je jahta odplula mimo, je mož nadaljeval prekinjen pogovor.

»Da,« je dejal, »Amerika mi je zelo pri srcu in vsled tega ljubim tudi Amerikance, ker vsaka zemlja je to, kar napravijo ljudje iz nje. Spoznal sem tam krasne ljudi. Imam v mislih tudi neko družino iz vašega rodnega mesta, mis Streny, ki jo posebno spoštujem — profesorja Porterja in njegovo hčerko.

»Jane Porter!« je kliknila mlada dama. »Vi torej poznate Jano Porter! Ah, to je moja najdražja prijateljica! Poznavala se je iz mladih let. Ljubiva se, kakor dve sestri in zdaj sem zelo žalostna, ker jo bom izgubila.«

»Izgubili?« je vprašal Tarzan. »Kako mislite to? Ah da, razumem! Ko se poroči na Angleško, boste svojo prijateljico redkokdaj ali pa sploh nikdar več videli.«

»Da,« je odvrnila, »in najbolj žalostno pri vsem je to, da se omoži z možem, ki ga ne ljubi. Ah, to je strašno, močiti se zaradi dolžnosti. To se mi zdi lahkomišelnost in sem ji tudi povedala. Tako me je prevzelo, da sem odklonila povabilo, dasi sem razven sorodnikov edini povabljeni gost. Odklonila sem, ker se upira to mojemu čustvu. Toda Jane ima čisto svoje nazore. Ubila si je v glavo, da ne more drugače ravnati in nihče na svetu jo ne bo prepričal, da bi ne poročila lorda Grey-stoke.«

»Skoda za njo,« je dejal Tarzan. »In škoda moža, ki ga ljubi,« je pripomnila Hazel Strong, »ker jo ljubi tudi on. Jaz ga nisem nikdar videla, toda kar mi je pravila Jane o njem, mora biti čudovit človek. Kakor se zdi, je bil rojen v afrikanški džungli in od divjih človeških opic vzgojen. Do tega dne, ko so bili profesor Porter in njegovi tovariši izkrcani baš pred njegovo kočjo, še ni videl belokozca. Rešil jo je iz krempljev divjih zverí, in storil čudovita junaštva. Vrh vsega se je pa zaljubil vanjo, in ona vanj, dasi si je bila o tem na jasnem pravzaprav šele tedaj, ko se je zaročila z Cordom Greystoke.«

»Zares čudno,« je mrmral Tarzan in poskušal zasluškati pogovor drugam. Sicer ga je veselilo pripovedovanje o Jani Porter, toda nerad je čul stvari o sebi. Vsled tega mu je bilo všeč, da je prišla Hazelina mati in so pričeli govoriti o drugih zadevah.

Prihodni dnevi so potekali mirno. Morje je bilo mirno, nebo jasno. Ladja je brez oddiha spela proti jugu.

Tarzan je večkrat posedal z mis Strong in njeno materjo.

Preganjali so si dolgčas z branjem in kram-

ljanjem, ali pa so fotografirali z aparatom mis Strong. Po solnčnem zahodu so se sprehajali.

Nekega dne je našel Tarzan mis Strong v pogovoru s tujcem, ki ga prej ni videl na krovu. Ko se jima je približal, se je oni mož poklonil mladi dami in se hotel odstraniti.

»Stojte, gospod Thurau,« je dejala mis Strong. »Morate spoznati gospoda Caldwell. Popotniki smo in treba, da se poznamo.«

Oba moža sta si segla v roko. Ko je Tarzan pogledal gospodu Thurau v oči, se mu je ta zdel nekam sumljivo znan.

»Zdi se mi, da sem imel že prej enkrat čast spoznati se s tem gospodom,« je dejal Tarzan. Gospodu Thurau je bilo neprijetno.

»Ne morem reči,« je odvrnil. »Morda! Včasih imam isti občutek, kadar se srečam s kakšnim tujcem.«

Tarzan se ni več zanimal za nadaljni razgovor. Razmišljal je, kje je že videl gospoda Thurau. Vedel je natančno, da se je to zgodilo v posebnih okoliščinah.

Tedaj jih je doseglo solnce in Hazel je prosila gospoda Thurau, da bi porinil njen stol v senco. Tedaj je Tarzan slučajno opazil, da je mož nerodno prestavljal stol — njegovo levo zapetje je bilo trdo. Tedaj je vedel vse.

Gospod Thurau je iskal izgovora, da bi se mogel odstraniti. Čas izmenjave prostora je izbral z

globokim poklonom mis Strong in z rahlim pozdravom Tarzanu.

»Oprostite mi trenutek, mis Strong,« je dejal Tarzan. »Rad bi spremlil gospoda le par korakov — takoj se vrnem.«

Gospodu Thurau je bilo od sile neprijetno. Komaj sta bila oba moža sama, je Tarzan obstal in položil težko roko onemu drugemu na rame.

»Kakšno vlogo imate zdaj, Rokof?« je vprašal. »Zapuščam Francijo, kakor sem vam obljubil,« je odvrnil oni s trdnim glasom.

»Vidim,« je dejal Tarzan. »Toda poznam vas tako dobro, da me prav nič ne mika verjeti, da se le slučajno nahajate na tem parniku. In čeprav bi verjel, bi ob vašem preoblečenju gotovo postal drugih misli.«

»No,« je godrnjal Rokof, »kaj lahko storite zoper mene. Ta ladja pluje pod angleško zastavo. Z isto pravico sem na tej ladji, kako vi, in če potujete pod nepravim imenom, potem tudi jaz to lahko storim.«

»Ne bodeva se prepirala o tem, Rokof,« je odvrnil Tarzan. »Hotel sem vam le reči, da se ne dotikate mis Strong, ker je poštena dama.«

Rokofov obraz je zalila kri.

»Če si dovolite najmanjšo stvar, vas vržem čez krov,« je nadaljeval Tarzan. »Nikar ne pozabite, da čakam le povoda.«

Potem se je okrenil in ostavil od jeze se tresočega Rokofa.

Par dni ga Tarzan ni več videl.

Toda Rokof ni držal križem rok. Sedel je v

svoji izbi s Pavlovičem in misli na maščevanje. »Drevi bi ga vrgel čez krov, če bi vedel, da nima tistih spisov pri sebi. Toda z njimi vred se ga ne upam vrči v morje. Če bi vi, Aleksej, ne bili tak strahopetec, bi že nekako udrli v njegovo kajuto in poiskali spise.«

Pavlovič se je smehljaj.

»Vi ste vendar misleli del naše družbe, dragi Nikolaj,« je odvrnil ta. »Zakaj vi sami ne udrte v Caldwellovo kajuto?«

Čez dve uri jima je bila usoda naklonjena, ker je Pavlovič, ki je bil zmirom na preži, videl Tarzana odhajati iz sobe, ne da bi zaprl vrata. Kmalu se je Rokof postavil v skrit kot, da bi tovariša posvaril, če bi se Tarzan prehitro vrnil.

Pavlovič je hitro preiskal prtljago opičjega človeka. Našel pa ni ničesar in hotel je oditi, ko je ugledal suknjič, ki ga je Tarzan ravno odložil v prihodnjem hipu je že otipal uradno kuverto. Njegov obraz se je razlezel v širok nasmeh.

Ko je izročil Rokofu spise v njegovi kajuti, je večji pozvonil in naročil steklenico šampanjca.

»Praznujta to zmago, Aleksej,« je dejal.

Oglašujte v Narodnem Dnevniku!



G. BESEDNIK IN DRUG

Ljubljana, Prešernova ulica 5.

Izdelovanje kirurškega orodja in obvez. Tovarna ortopedičnih aparatov, umetnih udov, priprav za zdravstvo in strobo bolnikov, vse vrste zdravstveni gumi predmeti, kirurških obvez in predmetov, oprave za ordinacije in operacijske sobe.

VELESEJEM!
Kavarna
„JADRAN“
odprta do 4. zjutraj.
Breg.

OBLEKE

narejene največja izbira

same v trgovini
O. BERNATOVIČ
MESTNI TRG 5

Edino
oglas

kar bo dalo kaj uspeha Vaši razstavi na ljubljanskem velesejmu je

katerega že pravočasno prijavite upravi

„Nar. Dnevnika“

MALI OGLASI

Suhe gobe

kupuje
Sever & Komp.
Ljubljana,
Wolfova ulica.

Belí damski filc-klobuki

došli. Cena od 180 Din višje. Minka Horvat, modistka, Ljubljana.

Prodaja se

dobro ohranjeno pohištvo za 1 sobo in kuhinjo. Ponudbe na upravo lista pod „Pohištvo“.

Mlinar

samski, trezen in zanesljiv se sprejme takoj v stalno službo, plašo in vso oskrbo po dogovoru. Ponudbe je poslati na: VINKO TOMŠIČ, valjni mlin Vrhnika št. 333.

Kupi se

do 200m² zemlje na periferiji mesta. Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod „Dom“.

Sobo

s posebnim vvhodom išče gospodična s. 1. ali 15. septembrom. Ponudbe na upravo lista pod „Mitna“.

Prodaj.

Stiskalnica (prešo) za stiskanje grozja in sadja, srednje velik, dobro ohranjeno. Ogleda se lahko vsak dan, Dolenjska c. 23 pri hišniku Krajsku. Pisemne ponudbe je poslati do 28. t. m. upravnemu odboru dr. Oražnevega dijaškega doma (Univerza) Ljubljana.

Na stanovanje

in dobro domačo hrano se sprejmeta dve deklici (učenki) iz dežele od 12-14 let. Ljubljana, Krekov trg 7, pritišče levo, F. POŽAR.

Kupi

se dobro ohranjen štedilnik. Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod „Štedilnik“.

Elegantna spalnica,

nova, kompletna, jesenova, polirana, se ugodno proda. Naslov pove uprava lista.

Slike za legitimacije,

kakor tudi vsa fotografska dela izdeluje najhitreje fotograf Hugo Hibler, Ljubljana, Valva-zorjev trg 7.

Dobro

ohranjena stanovanjska baraka se kupi. Ponudbe na upravo lista pod „Takoj“.

Gospodična

z večletno pisarniško prakso sprejme čezurno delo v kakšni pisarni eventualno tudi na dom. Cenjene ponudbe prosí na upravo lista pod „Vestna“.

Motorno kolo

„Puch“ 5 ks. v dobrem stanju se vsled odpotovanja proda za 5200 Din. Jamski trg 196, Zelena Jama, Ljubljana.

Za krojaško obrt

iščem lokal na prometnem kraju, ako mogoče s stanovanjem bilo na dežel ali v mestu. Ponudbe na Alojz Jager, krojač, Laško.

Trgovski pomočnik

izkušen v manufakturni in špecerijski stroki, vojašine prost, išče mesta za takoj, kjerkoli Gre event, tudi ša potnika. Ponudbe pod „Pošten“ na upravo lista.

Na prodaj

2½, konjskih sil močan dinam. Rabljen samo 1 leto. Cena po dogovoru, Alojzij Vrhovec, Zuzemberk.

Prodaj:

Parni kotel za nizki pritisk, pripraven za vsako manjšo industrijo ali obrt. Parni stroj 45 HP. Biljar z namaka „Seltzer“. Voz (Kočka gumi kolesa) in brum ter konjsko opremo. Vse v dobrem stanju se ceno proda. Natančneje se poizve pri portirju hotela „Slon“ Ljubljana.

Krojaškega pomočnika

za velika dela, s plačo po dogovoru, ter hrano in stanovanjem v hiši, sprejme takoj: Rudolf Ribezel, krojač, Dol pri Hrastniku.

Lovski pes,

4 letni, je za 500 Din naprodaj. Informira se pri graščini Brdo pri Kranju.

Hiša

pri Kranju, z vrtom in travnikom se proda. Poizvedbe pri upravi graščine Brdo pri Kranju.

Pletilni stroj

znamko „Ilirija“, št. 6, s pavojo in volno, dobro ohranjen se ugodno proda. Na ogled in cena pri Angela Valter, Trzin št. 220.

Služkinja

boljša, mlajša, išče mesta pri boljši rodbini, (tudi z otroki). Ponudbe pod „Pridna in svesta“ na upravo lista.

Trgovec,

mlad, samostojen, želi znanje v svrhu živitve, z gospodično, ki bi imela veselje do gostilni in nekaj premoženja. Le resne ponudbe s sliko pod „Srečni bodočnost“ na upravo lista.

Gospodična,

prevzame proti nizkemu plačilu razna ročna dela. Ponudbe na upravo lista pod „Marljiva“.

Lepa kočija

takse prosta, se zelo po ceni proda. Na ogled in cena: Grajska čina pri Sv. Duhu, Škofja Loka.

Priporočila se:

parno in kadno kopališče v hotelu „Slon“, edino v Ljubljani.

Otroški vozički najcenejši domači izdelki.

Dvokolesa: novi mod. s dvokolesi, bro pnevmatiko.

Motorji najnovejšega amer. kankskega tipa.

„Evans“, „D.K.W.“, „Perch“, „Vironette“, „Motorelle“.

Pneumatika: plašč ter guma za otroške vozičke.

Posamezni deli za dvokolesa in živalne stroje vedno v zalogi.

Predprodajalec in mehanik nižje cene. Sprejemo se tudi vsa posredstva, emajliranje in ponikijavila, „TRIBUNA“, F. B. L., tojnice.

varna dvokolesa in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Razstavnici paviljon „F“ št. 101.

Obvestilo.

Obveščam tem potom slavno občinstvo, da sem gopet na novo otvoril sedarsko delavnico s prvostalnimi močmi, kjer nico s prvostalnimi močmi, kjer se sprejemajo vsa nova dela, kakor tudi popravila po najnižjih cenah. JAGER MIHAEL, sedlar, Poljanska cesta 9.

LJUBLJANSKA POSOJILNICA

R. Z. Z O. Z.

v novopreurejenih prostorih
v Ljubljani

Mestni trg 6 Mestni trg 6

obrestuje

vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po

8%

Večje in stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi višje po dogovoru.

Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev.

Posojila daje proti popolni varnosti na vknjižbo, proti poroštvo in proti zastavi.

LJUBLJANA, MESTNI TRG 6

Pozor! Trgovci Pozor!

Dovoljujem si Vas obvestiti, da ne zamudite ogledati si ob priliki poseta

IV. ljubljanskega vzorčnega velesejma

Pavillon H 348 trdke MIROSLAV BIVIC

Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

Zeloga šolskih zvezkov, notesov, map, blokov in odjemalnih knjižic.

Cene nizke — lastni izdelek.

S spoštovanjem se priporoča

M. Bivic

Za mladino!

Na novo izšla knjižica:

Ruska pravljica

O Ivan-careviču, zar-pitel in silem volku. Knjiga z 10 slikami v trobarvnem tisku v prav razkošni opremi. Cena Din 15.—

Moj zverinjak

knjiga s 45 slikami in k tem spajočim besedilom, za pouk in kratek čas Din 6.—

Moji ljubčki

živalske slike za naše malčke na trdem močno vezanem kartonu Din 15.—

Ivan Albreht:

Zelena livada

Zbirka izvirnih pesmic, mičnih povestic in pravljic iz domačih in tujih krajev. Obsega 64 strani. Najprimernejše darilo za našo nežno mladino. Cena lično vezani knjižici Din 15.—

Vse se dobi v

Zvezni knjigarni

v Ljubljani, Marijin trg 8

Najboljši nakup PAPIRJA IN LEPEPKE

izvrši
tvornica
papirja,
servijetnega
in toaletnega
papirja ter
lepenke

I. Bonač,

Ljubljana, Copova cesta št. 16.
Na Ljubljanskem velesejmu št. 63 in 64!

FRAN REPIČ
SODARSKO PODJETJE

LJUBLJANA, Kolezijska ul. 18 (Trnovo)
Velesejem paviljon E 107, 108

Najboljši uspeh
imajo oglaš v
Nar. Dnevniku!

„ELIN“

družba za električno industrijo z o. z.

LJUBLJANA - MARIBOR

Izvršuje vse elektr. stroje od najmanjših
do največjih agregatov

Dobavlja ves material, ki je potreben za
električne naprave in instalacije

Izdeluje elektr. centrale, za katere napravi
brezplačno načrte in troškovnike

Vse vrste reklamnih napisov

za Ljubljanski velesejem, bodisi na zunanji ograji ali v
notranjih prostorih dobavlja še vedno, kakor do sedaj
trrdka

PRISTOU & BRICELJ

Aleksandrova c. 1. Ljubljana, Šelenburgova ulica 6. stro-
kovno izučena specialista za črkoslikarstvo v vseh pa-
nogah te stroke.

Specialiteta: steklene napisne firme, slikanje državnih
in drugih grbov po predpisih. Izvršitev od najenostavnej-
šega do najpreciznejšega modernega sloga.

Naročila za Ljubljanski velesejem prosimo pravočasno, da
nam bo mogoče iste točno dobaviti.

Telefon 908

Ustanovljena 1903

Uvoz in prodaja različnega
inozemskega manufakturnega blaga

A. & E. SKABERNE

Mestni trg
št. 10

Ljubljana

Mestni trg
št. 10

NA DEBELO IN DROBNO.

Najboljša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler
Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

SUKNO

Gg. trgovcem! Z ozirom na ljublj. velesejem sem nabavil za
jesensko in zimsko sezijo izredno množino
vsakovrstnega **SUKNA**

primerne za vse pokrajine Jugoslavije. — Cene so ugodne. — Izbira
velika in znano strokovno izbrane kvalitete pri trrdki

J. GROBELNIK, LJUBLJANA, Mestni trg št. 22.

SUKNO

Prva žebliarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici

Brzjavke: Zadruga Kropa

Pisma: Žebliarska zadruga, Kropa (Slovenija)

Telefon interurban: Podnart 2

Žebli za železnice. Žebli za ladje, črni ali pocinkani. Žebli za zgradbe.

Žebli za čevlje. Spojke za odre in prage. Spojke za ladje in splave. Železne brane. Zobje za brane. Kljuke za podobe, zid itd.

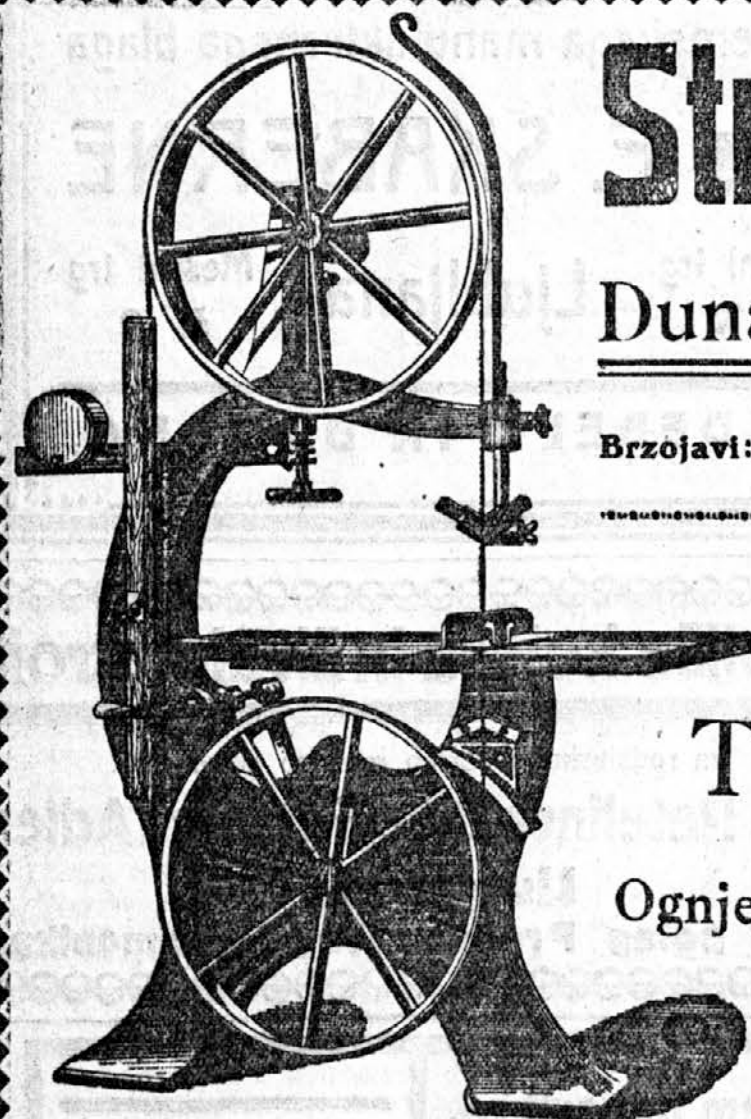
Vijaki z maticami. Zakovice za tenderje, kotle in mostove. Vijačni čepi. Verige.

Portland-cementna tovarna delniška družba
Dovje v Mojstrani

priporoča

prima portland-cement

katerega izdeluje iz umetne zmesi krede in ilovice v
vedno enakomerni, predpise daleč presegajoči ka-
kovosti.



Strojne tovarne in livarne d.d.

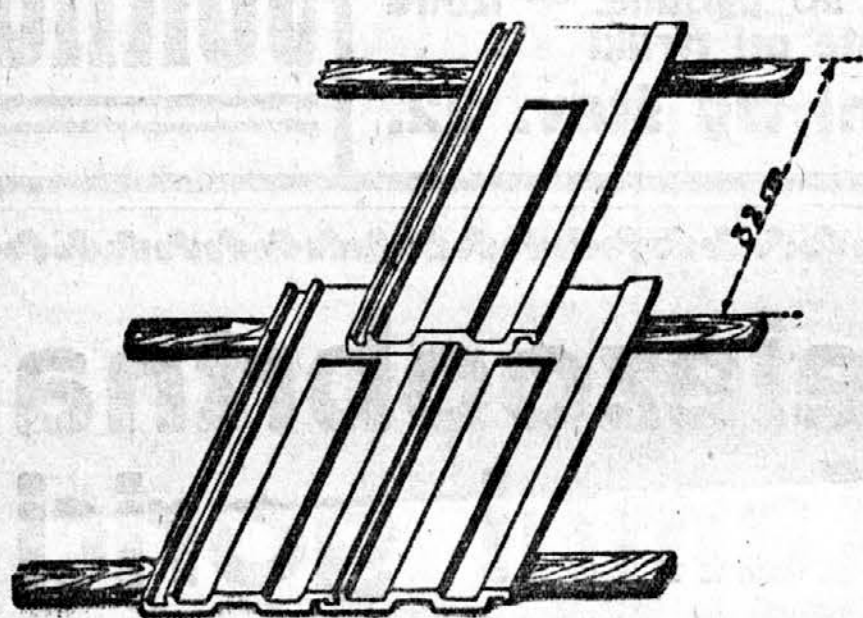
Dunajska cesta 35 **Ljubljana** Dunajska cesta 35

Brzjavi: „Stroj“ **Na velesejmu paviljon F** Telefon 142 in 230

Stroji za obdelovanje lesa — Turbine
Transmisije in železne konstrukcije

Ognjegasne potrebščine **ZVONOVI** Sesalke — Armature

Železolivarna — Kovinolivarna



Opozarjamo na naš paviljon
na velesejmu!



Najcenejše strešno kritje!

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. LJUBLJANA

Miklošičeva cesta 13

preje **VIDIC-KNEZ** tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini,
tako j dobavno, najboljše preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema,
zareza ma, kakor tudi bobrovcev (biber) in

--:- zidno opeko -:-

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

Ustanovljeno leta 1874.

JUGOSLOVANSKA INDUSTRIJA OLJA IN BARV

(Industrie Yougoslave de Huiles & Couleurs)
d. d.

DOL PRI LJUBLJANI (Slovenija)

proizvaja vsakovrstne zemeljske, pigmentne in kemične barve od
najnavadnejše do najfinejše vrste

Paviljon E, koja 29-30